

Romāns Melņiks,
Dienas Bizness galvenais redaktors

Krīze atklāj patieso dabu

Visi raksti šajā izdevumā ir tādi, ko ļoti iesaku izlasīt, bet viens – ko gribu īpaši izcelt. Tas ir kolēģa Māra Ķirsona sadarbībā ar BDO veikts apkopojums par dažādās valstīs īstenoto nodokļu politiku izejas no krīzes laikā. Ir šokējoši apzināties, ka Latvija, iespējams, ir vienīgā valsts Eiropā, kura, no šā gada 1. jūlija ieviešot minimālo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu apmēru, palielinājusi nodokļu izmaksas Covid-19 pandēmijas apstākļos, kamēr citās valstīs tautsaimniecības atveseļošanas paātrināšanai uz laiku samazina pievienotās vērtības nodokļa likmes. Jau iepriekšējā nedēļā vēršu uzmanību uz PVN samazinājumu krīzē skartām nozarēm Lietuvā, nu, kā saka, šajā lauciņā parakām dziļāk. Un kas vēl būtiski – nākamnedēļ šo tēmu turpināsim, jo stāsts ir ne tikai par nodokļiem.

Kāpēc tas svarīgi? Jau pandēmijas sākumā bija skaidrs, ka tās valstīs, kuras ātrāk apturēs saslimšanas izplatīšanos, ātrāk noņems ar to saistītos ierobežojumus, arī iegūs labāku starta pozīciju, lai atkoptos. Bet, ja atkopšanās process visām Eiropas valstīm ir vienlaicīgs, tad saprotams, ka, lai veicinātu konkurētspēju, būtiski arī valstiski stimuli. Un, kas ne mazāk svarīgi, – atšķirībā no mūsmāju politiķiem citi uz nodokļu iekasēšanu raugās, ja tā var teikt, saimnieciskāk. Proti, sapratuši, ka nav vērts tērēt lielus valsts resursus, lai, piedodiet, no katra nabaga iekasētu sīknaudu, tāpēc mazos ienākumus vispār neapliek ar nodokļiem. Bet mums tieši otrādi – valsts budžetu stutē ar nodokļiem no sīkajiem ienākumiem. Tostarp demotivējot uzņēmīgus cilvēkus uzsākt biznesu Latvijā. Viedi?

“Diemžēl ir radusies situācija, ka politiķiem vienā mirklī būs jāizlemj un jāpasaka, uz ko tad mēs ejam – uz augstām tehnoloģijām, kas būs pieejamas tikai tiem, kuri jau ir lielsaimnieki, vai mēs atgriežamies XIX gadsimtā, ņemam rokā kaplīšus un visi draudzīgi braucam kaplēt laukus,

Edgars Ruža,
Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības Latraps valdes priekšsēdētājs.
LETA

Ministrijas prioritāro pasākumu īstenošanai 2022. gada budžetā papildus vēlas

1,68

miljardus eiro.

Avots: LETA

Paklausies politiķus

Savulaik Latvijā ironizēja, ka tā laika premjers Repše esot marsietis, jo no cilvēku reālās dzīves neko nesaprotot. Šobrīd diemžēl bieži vien rodas sajūta, ka teju vai visi valdībā nākuši no citas pasaules, dzīvo citā realitātē.

Lūk, daži piemēri.

Šajās dienās apbēdināja, patiesi ļoti apbēdināja satiksmes ministrs Tālis Linkaits ar saviem izteikumiem par pārvaldīto nozari. Ja iepriekš ļoti ilgus gadus viņš bija zināms kā satiksmes jomu labi pārzinošs eksperts, tad nu, šķiet, pārtapis par vien budžeta resursus tērējošu birokrātu. Žēl, tiešām žēl, ja tas tā.

Runa ir par ministra uzstāšanos jūnija pēdējā dienā *Latvijas Radio 1* raidījumā *Krustpunkti*. Tajā izskanēja virkne jautājumu, uz kuriem atbildes bija, maigi sakot, divainas. *Latvijas dzelzceļu* kādreiz uzturēja tranzīta pakalpojumi, tātad no pakalpojumu eksporta līdzekļiem nu slogs pāriet uz pasažieriem un caur dotācijām – arī uz

visiem nodokļu maksātājiem. Tika jautāts, kas tiek darīts, lai atslodotu valsts un iedzīvotāju budžetus no dzelzceļa uzturēšanas, atkal veicinot, ka kravu pārvadājumi sedz vairumu izmaksu. Kāda atbilde? Ka plašā dzelzceļa infrastruktūra ir smags padomju laika mantojums, kas nu jāuztver kā slogs, jo kravu pārvadājumi samazinās, un ka visā Eiropā dzelzceļu pamatā finansē no pasažieru pārvadājumiem. Vai tā bija atbilde uz jautājumu? Nē.

Līdzīgi ar jautājumu par pasta pakalpojumiem. Kā zināms, ar 1. jūliju visā ES atcelts atbrīvojums no PVN zemas vērtības sūtījumiem. Tas bija laicīgi zināms, valstis cīnījās par to, lai ārpus ES bāzētie interneta tirdzniecības uzņēmumi tajās veidotu savus noliktavu centrus, kur preces atmūtotu, lai tālāk tirgotu jau kā no ES nākušas. Vismaz populārākajiem Ķīnas interneta veikaliem tādas bāzes vietas ir Polijā, Čehijā, Vācijā, Spānijā, Francijā u.c., tie ir kā nodokļu ieņēmumu magnēti attiecīgajām valstīm, jo, protams, tas skar ne vien lokālo tirgu, – pircēji, tostarp no Latvijas,